

nyokba. Homo Pictus című sorozata válogatás 2002 és 2004 között készült olajfestményeiből.

A Mózner Anna – Horváth Ágota alkotócsoport témájának ihletője J. K. Rowlingnak a Harry Potter meseregény-sorozata mellett

kiadott Legendás állatok és megfigyelésük című könyve. A benne ABC sorrendben szereplő mitikus állatfigurák, lények képi megformálása volt a cél, azért, hogy a gyerekek és a felnőttek festéssel és rajzolással örömet szerezzenek maguknak és környezetüknek úgy, ahogy mások örömeztét játszanak.

Mózner Anna volt a spontán szerveződő alkotói csoport művészeti és pedagógiai vezetője.

Az Egyetemi Könyvtár 2005-ben húsz alkotónak, alkotócsoporthoz biztosít ingyenesen lehetőséget munkáinak bemutatására.

Négyhetes váltásokkal december végéig számos képzőművészeti stílusban készült alkotást láthatnak az érdeklődők, az extrémebb számítógépes grafika és a klasszikus olajfestmény egyaránt megtalálható lesz az Egyetemi Könyvtár kiállítás-sorozatán. A kiállítások megrendezését a Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi Önkormányzat támogatta. Minden kiállítás ingyenesen látogatható.

Éjjel nappal könyvtár! – A könyvtár a jövő!

Mottó: „Mennyi titkot, lehetőséget, játékot, tudást, élményt, szeretetet rejt a könyvtár, mely olyan hely, ahol mindenki megtalálja a könyvön keresztül, amit legfőképp keres – önmagát.”

Eme figyelemfelkeltő és jövőbelátó cím mögé bújtt a Mezőtúron, 2005. április 8-án és 9-én tartott konferenciánk, amely a mezőtúri Mórnicz Zsigmond Könyvtár és Közösségi Ház, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) elnöksége és az MKE Gyerekkönyvtáros Szekció igazgatója

futott. Így egymás után olvasva a két összetevő programsort, az jutott eszembe: ez lesz a jövőnk, hogy éjjel-nappal? Felsejtett előttem, hogy ez biztos tetszene az olvasóknak, mert záráskor is alig bírnak megválni bőrfoteljeiktől, és a legvártnabb időpontokban is rángatják kilincsünket bebecsátásban reménykedve.

No, de vágjunk az események közepébe, vagyis elejébe. Egy jó konferencia olyan, mint egy ízes saláta, sok összetevőből áll össze, és a próbája, hogy elkél-e. A Mezőtúron töltött 24 óra alatt ez a saláta kitűnően megérett, és mondhatom, az íze is kitűnővé vált (minden mellék szájíz nélkül).

Adva volt hozzá egy fantasztikus, melegszívű, tettekre kész könyvtáros csapat, kibővülve a Művelődési Ház teljes kollektívájával, és egy vendégváró helyszín. Ehhez érkezett *Bozóki András* kulturális miniszterünk, aki szeretett volna látni egy ilyen könyvtáros eseményt, ismerkedni velünk. Kapcsolódott a programhoz az MKE elnöksége és a Gyerekkönyvtáros Szekció gárdája, akik jó szokásuk szerint az ország minden tájáról érkeztek. Ennyi összetevőből talán azt feltételeznénk, hogy az események kissé kaotikussá válnak, de a mezőtúriak kitűnő szervező munkájának köszönhetően minden tökéletesen működött.

Előző este, ahogy megérkeztem, nagyot mosolyogtam a látványon. (Mint a régi filmen, jutott eszembe, amikor a miniszter közölte, hogy ezt a pálmát már látta valahol...) Még akkor festették az előteret, előzőleg virágokat ültettek, és próbálták eltüntetni mindazt, ami nem a köz szemének való. Végigjártuk a helyszíneket, hogy minden rendben legyen, így kiderült például, hogy a kiállított Nagy Könyv első lapja azonnal kizuhant a kinyitáskor, és jött a gyors ragasztás.

A nagy napon már tíz órakor érkeztek a gyerekcsoportok, és három helyszínen beindult a népi játszótér – egyet én vezettem. Jól festettem az elnöki dresszemben, ahogy csuhéztam. A felnőtt könyvtárban megindult az estig tartó folyamatos felolvasás, a nagyteremben pedig a konferencia nyitása után egy fantasztikus drámaóra. A helyi drámatanárnak minden elismerésem. Megkérdeztem, hogy beállhatnak-e a könyvtárosok is játszani. Persze – válaszolta igen meggondolatlanul. Így negyvenketten maradtak... Jól elfáradt a végére, de a hangulat fantasztikus volt. Én, ugye, mindenfelé rohangáltam, és csak bekukkantottam. Amikor épp bementem, két gyerekkönyvtáros az

ünneplő kosztümjében a padlaton hevert, hogy hűen megjelenítse Rómeót és Júliát.

Délre megérkezett a miniszter. Persze innentől ugye már ugrásra készen. Jött *Rózsa Endre* országgyűlési képviselő, *Koncz Erika* és *Skaliczki Judit* a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumából, *Ramháb Mária*, a Nemzeti Kulturális Alapprogram könyvtári kollégiumának elnöke, *Zalainé Kovács Éva* az Informatikai és Könyvtári Szövetségből, *Rajkort Ildikó*, a Család és Szociálpolitikai Intézet szakreferense, aki alternatív programokkal foglalkozik és még sokan mások az MTV-től, RTL Klubtól, Duna TV-től, sajtótól.

No, a tévések kitalálták, hogy nem jó a környezet a sajtótájékoztatóhoz, mert könyves kéne, legyen a gyerekkönyvtárban. Persze ide rejtettünk el mindent, mert ide úgyse jönnek... Gyors pakolás, a csalén odatámasztott Petőfi-kép mellé beállt Bozóki András. Szavazott a nagy könyvre, és a Közkincs programról tartott sajtótájékoztatót.

Ezek után elkezdődött a konferencia.

Bozóki András immár a nagy nyilvánosság előtt is elmondta vidék- és könyvtárfejlesztési programját, *Kell egy hely – Közkincs program* címmel, amely a kulturális együttműködés programja. Az olvasás megszerettetésére, a kulturális esélyegyenlőség megteremtésére, olyan közösségek életre hívására irányul, amelyek képesek a fiatalok megtartására – nyilatkozta. A program alapján száz községben újulhat meg a könyvtár, másfél milliárd forintos hitelprogrammal indul, és a „könyvtárbusz” szolgáltatás is életre kel, egyelőre három busszal. Kell egy hely, ahol közösségre talál a község, falu, kisváros lakossága, és erre ideális helyszín a könyvtár. (Jó példája volt ennek a mezőtúri könyvtár is, ahol tényleg érezhettük, hogy milyen vonzó, megtartó ereje van.) Méltatta A Nagy Könyv programot, mely szintén egy út az olvasáshoz való visszataláláshoz.

Majd *Bakos Klára*, az MKE elnöke tartott előadást *A könyvtár esély a szabadsághoz* címmel. A címhez híven arról beszélt, hogy milyen fontos a mai világban a szabadságra és esélyegyenlőségre való törekvés, és az egyén szabadsága a legfontosabb. Ehhez pedig kitűnő közösségi teret teremtenek a könyvtárak.

Minden ember király! címmel tartott előadást *Szűcsné Boldog Mária*, a mezőtúri könyvtár gyerekkönyvtárosa. Előadásából megtudhattuk, hogy mi mindent tesznek házigazdáink a társadalmi esélyegyenlőség megteremtéséért 18 ezer

fős városukban, melynek közelítőleg tíz százaléka roma származású. „Valljuk, hogy minden ember király, akit szakmailag jól felkészülten, előzékenyen, szeretettel, empátiával kell szolgálni. Munkánkban nagyon fontos a szolgálat mindenekfelettsége, a szerénység, az emberi tartás, a munka becsülete, a mások iránti érdeklődés, a nyitottság. S milyen egyéb lehetőségeink vannak még az egyenlő esélyek nyújtásában, különösképpen a gyermekek irányában? A mi filozófiánk az, hogy a gyermekkönyvtár a gyermekek számára legyen versenyhelyzetektől, kényszerektől, feszültségtől mentes menedék, biztonság, támogató otthon, ahol nem kell tétre teljesíteni s bele lehet feledkezni a játékba, az olvasásba.”

Ezek a gondolatok, ez a küldetésnyilatkozat sokunk számára megszívlelendő, így pontosan idéztem az előadásból.

Együtt egymásért! címmel folytatta az esélyegyenlőség témáját *Keszi Erika*, aki a Pécsi Városi Könyvtárból érkezett. *Bosnyák Viktória* könyve után szabadon derűs „tündérboszorkányoknak” nevezett kolléganői munkájáról beszélt. Azokról a tündérboszorkányokról, akik nap mint nap helyettesítenek szülőt, nagyszülőt, testvért, barátot, akikhez oda lehet menni beszélgetni, kérdezni, olvasni... Akik nagy szaktudással, megfelelő képzettséggel, tapasztalattal, biblioterápiás szakképesítéssel, gyógypedagógiai, szociálpedagógiai tanulmányokkal rendelkeznek. Nem utolsósorban pedig jókedvvel és szívvel-lélekkel. Fogyatékkal élő olvasóikkal kiemelten foglalkoznak már hosszú évek óta, most eme kör A Nagy Könyv programba is bekapcsolódhat a könyvtárosok segítségével.

Egészséges és speciális igényű gyerekek találkozási a Katona József Könyvtárban címmel tartott előadást *Koleszár Márta*, aki a kecskeméti megyei könyvtárból érkezett. Sokat beszélünk napjainkban az integrációról, annak minden örömről, bánatáról. Márta az integráció előnyeiről szólt az ép és a speciális nevelési igényű gyerekek szempontjából. Bemutatta, hogy milyen különleges működési feltételek valósultak meg könyvtárunkban (akadálymentes megközelítés és épületen belüli közlekedés – lift Braille-gombokkal –, nagy terek, speciális felszereltségű mosdó, optikai eszközök (olvasószemüveg, olvasógömb, olvasóléc, nagyító, olvasógép). Beszámolt arról, hogy milyen integrált programokat tartottak idáig könyvtárunkban. Márta előadása megerősített abban, hogy mennyire fontos ez a tevékenység, és

mekkora örömet, biztatást tud adni a gyerekeknek egy-egy ilyen program, amikor megnyílhatnak társaik előtt egy biztonságos, otthonos környezetben.

A konferencia végeztével mindenkit útjára engedünk, és volt egy óránk, hogy kifújjuk magunkat. Mert 18 órára érkezett 18 lelkes, kipihent tizenéves, akikkel ettől kezdve 12 órát töltöttünk együtt. Szituációs játék, könyvtárhasználati vetélkedő, dramatizálás. Közös vacsora a megmaradt állófogadásból. 23 órakor nekiálltam csuhézni, szalmázni velük. Megalkottuk szalmából az Éjjel-nappal könyvtár szlogent. Már alig láttam ki a fejemből...

Aztán ágyat készítettek. Érdekes volt, mert a felnőtt könyvtárban aludtak a gyerekek, székeken, asztalon, földön hálósáokban. Megdöbbenő volt a könyvtári tér eme újszerű felhasználása, de a gyerekek nagyon élvezték. Mintha egy titkos birodalomba kaptak volna bebocsátást, amikor csak ők... A gyerekkönyvtáros még elolvasott nekik három mesét, amit reggelre dramatizálniuk kellett. És akkor jött el az a pont, amikor azt mondtam, hogy ezt már nem bírom. Éjfélkor lekapcsolták a villanyt, és elkezdtek kísérteni lepedőben, pizsamában, zseblámpával. A hanghatásokról most nem írnék...

Én az igazgatóhelyettes irodájába vonultam el, egy pricesre. Keskeny volt, kemény és rövid, négy kereke lévén pedig útrakelt, ha meggondolatlanul megmozdultam, így igen ziláltan ébredtem. A gyerekek persze reggelig vircsaftoltak. Reggel 7-kor könyves torna, vetélkedő, majd próba a színházteremben, mely videofelvétellel összekötött színházi előadással fajult. Aztán elbúcsúztunk egymástól. Tényleg szuper kölykök voltak.

Romeltakarítás, a díszítéshez kölcsönként virágokat vissza a virágboltba. Miközben a könyvtár kinyitott, kissé furcsán nézegettek az olvasók, amint ott tréningruhában, igen gyűrt ábrázattal mászkáltam közöttük. Persze mindjárt lobogtatták a helyi Néplap számát, aminek a címdalán ott volt az esemény, meg a tévében is látták.

Összepakoltam, búcsúzkodás, aztán ki az álmomásra. Szerencsére a vonaton már senki nem akart hozzám szólni, és csendes olvasgatásba merültem – mit láthattam volna Mezőtúron, ha... címszó alatt. Még ülőhelyem is volt. Emlékeimben pedig megmaradt a finom saláta minden íze és élménye.

Budavári Klára

(Következő számunkban olvashatják Szűcsné Boldog Mária és Keszi Erika előadását is – a szerk.)

Minőségmenedzsment tréning az Egri Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtárban

Örömmel értesültünk arról, hogy a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár 2005. május 26–28. között minőségmenedzsment tréninget szervez a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatásával.

Meglátva a program előre kiküldött tematikáját, szorongással töltött el bennünket az a gondolat, hogy gyakorlati feladatokat is meg kell majd valósítani. Eddig csak olyan továbbképzéseken vettünk részt, ahol elméleti előadásokat hallgattunk, s azokról írásban vagy szóban kellett számot adni. Aggodalmunk azonban alaptalannak bizonyult, ugyanis a három nap programjai közül a gyakorlati feladatok közös megoldása bizonyult a legélményszerűbbnek, és egyúttal a legnagyobb kihívásnak. Mindazonáltal el is mélyítette az elméletben hallottakat.

A menedzsment kifejezés eleinte idegen volt számunkra, úgy éreztük, inkább az üzleti életre jellemző, azokra az emberekre, akik másokkal szemben bármi áron egyéni érdekeiket érvényesítik. Ez a gondolatunk sem állja meg helyét, látva azt az előadók által sugárzott elhivatottságot, amellyel egyetlen céljuk munkájukban az, hogy a könyvtárhasználókat igényeik szerint kiszolgálják.

Nagyon tetszett, hogy a megnyitó gondolatok után – megelőzve az elméleti ismeretek átadását – hangsúlyt fektettek arra, hogy a résztvevők megismerjék egymást. Tizenötön voltunk, és alig voltak köztünk olyanok, akik már korábban is találkoztak egymással. A megszokott néhány mondatos bemutatkozás helyett egymást mutatuk be. Öt perc állt rendelkezésünkre, hogy a mellettünk ülőt megismerjük, és róla, munkájáról beszámoljunk a többieknek. Gyakoroltuk azt, ami a könyvtáros munkánkban is elengedhetetlen, az egymásra figyelést.

Az első gondolat, amit *Sohajdné Bajnok Katalin* előadó tolmácsolt nekünk, a változtatás szükségessége, amely önmagában semleges folyamat, pozitív vagy negatív előjelet attól kap, ahogyan értékeljük. Ha ragaszkodunk ahhoz, ami ugyan jól bevált, de már korszerűtlen, akkor nincs megújulás a könyvtári tevékenységben. Részletesen beszélt arról, hogy a PGTT- és a SWOT-analízis hogyan készítheti elő a változást. Bátorított arra, hogy azonosítsuk a problémát, az előre ki-